

Les opinions expressades en aquest comunicat pertanyen exclusivament a aquesta Comissió. L'opinió oficial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona l'expressa la Junta de Govern de l'ICAB d'aquesta corporació a través dels comunicats signats pel Departament de Comunicació.

COMUNICAT DE LA COMISSIÓ DE DEFENSA

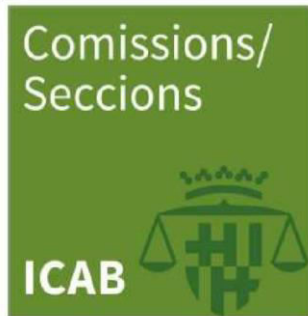
La **Comissió de Defensa dels Drets de la Persona i del Lliure Exercici de l'Advocacia** de l'ICAB està seguint amb gran preocupació el judici oral que es va iniciar el passat 12 de febrer davant la Sala Segona del Tribunal Suprem, causa especial nº 3/20907/2017, i en relació a les set primeres sessions, que inclouen les qüestions prèvies i les declaracions dels dotze acusats, passem a denunciar diverses vulneracions de normes de procediment i del dret de defensa, que al nostre entendre constitueixen violacions de l'article 6 del Conveni Europeu de Drets Humans, així com de l'article 24 de la Constitució espanyola.

En primer lloc, hem de denunciar les dificultats d'accés a la sala del judici dels observadors juristes, tant internacionals com advocats en exercici de diferents col·legis de l'Estat, uns i altres obligats a entrar com a públic, i per tant a fer cua a l'aire lliure durant hores i en condicions molt precàries. Ens ha sorprès la negativa del tribunal a la sol·licitud de facilitar un espai reservat a la sala per a observadors internacionals, petició que segons la nostra experiència mai havia estat desestimada. Més sorprenent encara és la desconsideració tinguda amb els membres catalans i espanyols de l'advocacia, amb vulneració del que preveu l'article 39.1 de l'Estatut General de l'Advocacia: "*En los Tribunales se designará un sitio separado del público, con las mismas condiciones del señalado para los abogados actuantes, a fin que puedan ocuparlo los demás Letrados que, vistiendo toga, quieran presenciar los juicios y vistas públicas*".

En relació a les **qüestions prèvies** plantejades per les defenses en la primera sessió del judici oral i resoltes per la Sala en la sessió tercera, i a l'**interrogatori dels acusats**, en les sessions quarta a setena, interessa fer les consideracions següents:

Primera.- En relació a les proves proposades per l'acusació i les defenses.

1. Per part de totes les defenses s'ha denunciat la incorporació, per part del ministeri fiscal en el seu escrit d'acusació, d'un gran nombre de proves de càrrec seleccionades entre les obtingudes en diligències d'instrucció practicades pel Jutjat nº 13 de Barcelona, en un altra procediment en el qual els processats no havien estat parts. Es tracta, per tant, de diligències de prova desconegudes per les defenses, en la pràctica de les quals no han pogut intervenir ni proposar proves de descàrrec, com tampoc plantejar eventualment la nul·litat d'aquelles obtingudes irregularment. Les defenses han reiterat la sol·licitud d'incorporació a la present causa de la totalitat dels elements de prova que obren en altres procediments judicials seguits per fets vinculats amb el procés independentista, o bé, subsidiàriament, l'expulsió de la causa de la totalitat de les proves proposades per la Fiscalia obtingudes en la instrucció del Jutjat nº

Les opinions expressades en aquest comunicat pertanyen exclusivament a aquesta Comissió. L'opinió oficial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona l'expressa la Junta de Govern de l'ICAB d'aquesta corporació a través dels comunicats signats pel Departament de Comunicació.

13. En tot cas, les defenses han al·legat indefensió per no haver tingut trasllat del contingut de les mateixes abans de l'obertura del judici oral, i per no haver disposat d'un marge de temps prudencial per estudiar la possible nul·litat d'aquelles proves, moltes de les quals encara no han estat incorporades a la causa. Per aquest motiu, algunes de les defenses han sol·licitat la suspensió del judici fins que s'incorpori la totalitat d'aquesta documentació, que no ha estat mai a la seva disposició i sí, en canvi, de la part acusadora.

La resposta de la sala a les anteriors al·legacions de la defensa ha consistit en recordar l'obvietat de que solament les proves practicades en el marc del judici oral serviran per formar la convicció del tribunal. Ha desestimat la petició d'incorporació del material provatori obrant en altres procediments sobre el procés independentista, argumentant que això provocaria un "allau documental" que generaria una "metàstesi processal" en perjudici dels processats, i ha desestimat també la petició de suspensió del procediment, al·legant que vulneraria el dret a un procés sense dilacions. Pel que fa als documents incorporats a la causa a petició de l'acusació, el president ha assegurat que tots ells seran sotmesos en el seu moment al principi de contradicció amb totes les garanties per a la defensa.

La Comissió estima que en aquest punt no s'ha posat remei en absolut a les vulneracions, ja consumades, del principi d'igualtat d'armes entre acusació i defensa, i caldrà veure en quines condicions es podrà exercir, en el curs del judici oral, el principi de contradicció respecte dels documents originats en la instrucció del Jutjat nº 13, per determinar si s'ha produït en algun cas indefensió material, amb vulneració de l'article 24 de la Constitució espanyola.

2. En la fase de qüestions prèvies, les defenses han demanat la reconsideració de l'admissió de nombrosos mitjans de prova proposats en els escrits de defensa i que el tribunal havia declarat impertinents. En la gran majoria dels casos el tribunal ha reiterat la seva decisió de no admissió. Entre les moltes proves proposades i no admeses, hem de destacar com especialment rellevants la pericial, proposada per la defensa de Jordi Cuixart, de dos experts policials britànics, de reconegut prestigi internacional, sobre l'anàlisi dels fets del 20 de setembre i 1 d'octubre de 2017, des de la perspectiva de l'actuació del Sr. Cuixart, dels manifestants i de la ciutadania i en termes d'ordre públic i criteris policials, així com la testifical proposada per la mateixa defensa de tres alts responsables de les Nacions Unides en matèria de drets fonamentals. La denegació per part del tribunal de la pràctica d'una part substantiva de les proves proposades per les defenses, sense una motivació suficient, és causa d'indefensió i, a parer d'aquesta Comissió, vulnera el dret a utilitzar els mitjans de prova pertinents, segons l'article 24.2 de la Constitució espanyola.

Segona. En relació amb la ratificació de la situació de presó preventiva.

Les opinions expressades en aquest comunicat pertanyen exclusivament a aquesta Comissió. L'opinió oficial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona l'expressa la Junta de Govern de l'ICAB d'aquesta corporació a través dels comunicats signats pel Departament de Comunicació.

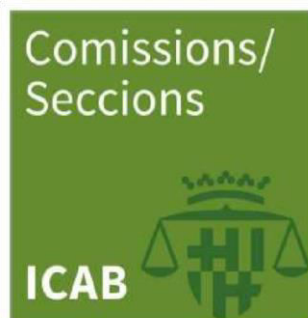
La Comissió de Defensa ha de denunciar la ratificació per part del tribunal de la presó preventiva per a nou dels acusats, situació que si era ja injustificable i no ajustada a dret durant la llarga fase d'instrucció de la present causa, constitueix en el moment del judici oral una greu limitació del dret de defensa. Confrontats a gravíssimes acusacions, però emparats pel principi de presumpció d'innocència, els acusats han de tenir dret a defensar-se amb plenitud de facultats físiques i psíquiques, i a disposar del temps i condicions òptimes per preparar amb els seus advocats la defensa davant del tribunal en un judici de previsible llarga durada. Aquest dret es veu seriosament afectat per les condicions d'horaris i trasllats a que estan sotmesos els presos i preses en aquesta causa, amb unes jornades que comencen a les sis del matí, comprenen laboriosos trasllats des de les respectives presons fins a la seu del tribunal i prolongades sessions de matí i tarda sense abandonar la sala de vistes durant tres dies a la setmana. Els dies 20 i 26 de febrer les sessions es van allargar pràcticament fins a les vuit del vespre, després d'interrogatoris de tres i quatre hores, i les jornades van concloure amb la tornada a les presons passades les deu del vespre, sense haver sopat, i sense possibilitat de tenir un mínim intercanvi d'impressions amb les seves defenses.

Tercera. En relació a la competència del Tribunal Suprem, al dret a la doble instància i als drets lingüístics dels acusats.

1. Les defenses han reiterat la seva denúncia de vulneració del dret al jutge predeterminat per la Llei (article 24.2 de la Constitució espanyola), per l'assumpció de competència del Tribunal Suprem per jutjar la present causa. La sala s'ha reafirmat en la interlocutòria de 27 de desembre de 2018, que resolva negativament la declinatòria de jurisdicció plantejada per les defenses. Aquesta decisió constitueix un canvi de criteri jurisprudencial, ja que fins ara la jurisprudència consolidada del Tribunal Suprem considerava competent per jutjar els delictes comesos dintre del territori de Catalunya al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per a les persones aforades, i a l'Audiència Provincial corresponent per a les no aforades, segons disposen l'article 57.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i l'article 73.3 a) de la Llei Orgànica del Poder Judicial. L'argumentació del Tribunal justificant la seva competència pel fet que, si bé els delictes que es jutgen es van produir a Catalunya, els seus efectes abasten tot el territori de l'Estat, no ens sembla sostenible en dret.

2. La irregular atribució de competència a favor del Tribunal Suprem constitueix una vulneració del principi de legalitat, i arrossega en conseqüència la vulneració del dret a una segona instància, dret que el mateix Tribunal invocava en la seva interlocutòria de 9 de novembre de 2014, en la causa sobre el 9 N, per determinar la competència del TSJC.

3. La Comissió estima que la celebració del present judici davant del Tribunal Suprem significa una limitació dels drets lingüístics dels acusats, vinculats al dret de defensa, a l'hora de prestar declaració. A l'inici de la vista, el president va voler deixar ben clar que, pel fet de celebrar-se el

Les opinions expressades en aquest comunicat pertanyen exclusivament a aquesta Comissió. L'opinió oficial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona l'expressa la Junta de Govern de l'ICAB d'aquesta corporació a través dels comunicats signats pel Departament de Comunicació.

judici a Madrid, totes les intervencions haurien de fer-se en castellà, si bé, en un acte de generositat, permetria que els acusats, si ho volien, podessin expressar-se en català, i a tal efecte disposarien de traducció, no simultània com s'havia sol·licitat sinó consecutiva; en el ben entès que aquesta autorització no es vinculava al dret de defensa sinó a una qüestió estrictament emocional. De fet, això ha significat que tots els acusats han hagut de renunciar a l'ús de la seva llengua, per tal d'evitar els problemes que planteja la traducció consecutiva en termes de fluïdesa i espontaneïtat.

Quarta. En relació a la manca d'imparcialitat del tribunal.

Les defenses han impugnat novament la imparcialitat del tribunal, reiterant els motius de recusació ja formulada anteriorment - i desestimada per la sala per interlocutòria de 1 de febrer de 2019 -, contra quatre membres del tribunal per haver format part de la sala que va dictar la interlocutòria d'admissió de querella contra els acusats, de 31 d'octubre de 2017, en la qual ja van prendre una posició inicial en relació als fets que ara s'estan enjudiciant, i afegint-hi dubtes sobre la imparcialitat del president senyor Marchena, després de les manifestacions del senador del Partit Popular senyor Cosidó, respecte al control del Tribunal Suprem per la porta del darrere.

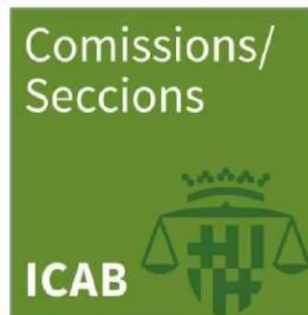
Quinta. En relació a les demás vulneracions de drets fonamentals al·legades per les defenses.

Les demás al·legacions de vulneració de drets fonamentals, tals com els de reunió, manifestació, expressió, participació política o llibertat ideològica, formulades per les defenses com qüestions prèvies a l'inici del judici oral, van ser contestades per la sala en el sentit de que no era el moment de pronunciar-se sobre les mateixes, que serien resoltes en la sentència amb l'adequada motivació. Aquesta decisió no permet abrigar gaire esperances sobre el futur d'aquestes al·legacions.

Sisena. En relació a la pràctica de les proves admeses.

Després de més d'un any en fase d'instrucció, hem de denunciar la precipitació de les actuacions i les presses del tribunal a partir de l'obertura del judici oral, amb un incert i variable calendari en la pràctica de la prova admesa, que repercuteix negativament en el dret de defensa i en la tutela judicial efectiva, ja que desconèixer l'ordre i el moment de la pràctica de les proves obliga a les defenses a anar variant les seves estratègies sobre la marxa, i provoca en els acusats situacions de desconcert incompatibles amb un judici en condicions. Aquesta falta de previsió del tribunal està motivada sens dubte per la declarada pretensió del president de tenir acabat el judici a finals d'abril, que cal entendre com una injustificada supeditació al calendari polític del propi calendari judicial.

Setena. En relació a la presència de Vox com acusació popular.

Les opinions expressades en aquest comunicat pertanyen exclusivament a aquesta Comissió. L'opinió oficial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona l'expressa la Junta de Govern de l'ICAB d'aquesta corporació a través dels comunicats signats pel Departament de Comunicació.

La Comissió de Defensa estima que el partit polític Vox hauria d'haver estat expulsat de la causa com acusació popular, atès que la seva intervenció en la mateixa no té altre objectiu que donar visibilitat al seu programa polític, declaradament antidemocràtic i al·lèrgic a drets humans fonamentals, aprofitant la coincidència del judici amb un període electoral.

Vuitè. En relació a l'interrogatori dels acusats per part de la Fiscalia i l'Advocacia de l'Estat.

Els interrogatoris dels acusats per les parts acusadores s'ha caracteritzat, en el seu conjunt, pels següents trets:

- una vergonyosa incompetència lingüística, que els impedia pronunciar correctament qualsevol nom o paraula catalana, i que arribava a l'extrem de ni tan sols entendre el contingut dels documents redactats en català que pretenien presentar com a proves de càrrec i que ningú s'havia molestat en traduir.
- una tècnica interrogatòria consistent en preguntar sistemàticament sobre la ideologia i sobre activitats perfectament legals dels acusats, emparades pels drets constitucionals a les llibertats d'expressió, associació, reunió, manifestació o participació política, intentant criminalitzar-les i interpretant-les com elements constitutius del relat acusatori.

Finalment, hem d'expressar el nostre rebuig per les declaracions de Felip VI el passat dia 20 de febrer, en motiu de la clausura del World Law Congress, i en les quals avalava la discutible tesi de la inexistència de democràcia fora de la legalitat, tesi que està en la fonamentació ideològica de les acusacions, i que al nostre entendre constitueixen una greu ingerència del monarca en el desenvolupament del judici oral.

Barcelona, a vint-i-vuit de febrer de 2019.